

Čieš ušetriť pri nakupovaní?

Úlohy z finančnej gramotnosti
pre žiakov stredných škôl

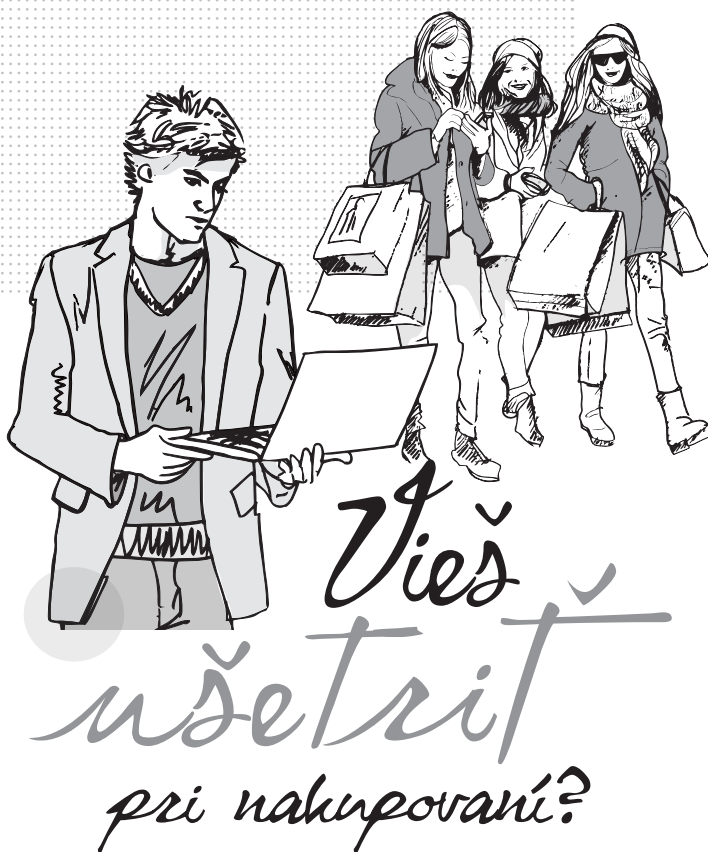

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

JA Slovensko
Člen skupiny JA Worldwide

Pracovný zošit úloh z finančnej gramotnosti pre žiakov a učiteľov stredných škôl.
Vydala Národná banka Slovenska v spolupráci s neziskovou organizáciou JA Slovensko.
Texty zabezpečila JA Slovensko – autori sú učiteľmi jej vzdelávacieho programu
Viac ako peniaze.

Autori:

Mgr. Janka Kulichová, Mgr. Katarína Michelová, Ing. Mária Urbániková, Ing. Michaela Karabová,
Ing. Sylvia Svinteková, Ing. Gabriela Tománková, Ing. Anna Košútová, Ing. Mária Lofajová,
Ing. Andrea Havková, Mgr. Henrieta Šturmová, Ivor Dian.

Môžeme pri nákupoch ušetriť? Rozmýšľal si už niekedy nad všetkými akciami, zľavami a bonusmi, ktoré nám obchody prinášajú takmer každý deň?

V úlohách nájdeš šesť rôznych situácií, s ktorými sa môžeš bežne stretnúť v obchodoch. Prečítaj si ich a skús sa zamyslieť nad tým, či sú vždy všetky výhodné. Kedy sa nákup môže predražiť a kedy môžeš naopak ušetriť?

Úlohy

1. Vernostné zľavy

Nájdite cestovnú kanceláriu, ktorá poskytuje vernostnú zľavu. Zistite, aké zľavy poskytuje. Vypočítajte, koľko by ste zaplatili za dovolenku, keby ste služby tejto cestovnej kancelárie využili už štvrtýkrát a cena dovolenky by bola každý rok 500 € bez zľavy.

2. Akciové ceny

V letákoch nájdí 5 rovnakých výrobkov. Zapiš ich cenu. Porovnaj, ktorá cena je najvýhodnejšia. Je akciová cena vždy najnižšia? Je výhodné nakupovať za akciové ceny? Vypočítajte, koľko by ušetrila rodina za 6 mesiacov, ak by ste za akciovú cenu kúpili minerálku, ktorej bežná cena v obchode je 0,75 €, akciová cena je 0,65 € a rodina mesačne spotrebuje 20 fliaš minerálky.

3. Výpredaj

Vyhľadajte na internete 10 rôznych výrobkov, ktoré obchodník ponúka vo výpredaji. Zistite, akú percentuálnu zľavu obchodník poskytuje. Napíšte dôvody, ktoré obchodníka vedú k výpredaju.

4. Vernostné karty

Vyhľadajte 5 obchodníkov, ktorí ponúkajú vernostné karty. Ku každej karte zistite podmienky ich vydania a výhody, ktoré karta poskytuje. Vyberte si jednu z nich a zistite, čo by ste získali, keby ste minuli 1 000 € ročne.

5. Jednotková cena

Niektoré tovary predávajú v obchodoch v rôznych baleniach. Aby sme mohli porovnať ich cenu, je na každej cenovke napísaná jednotková cena (za kus, za kilogram...).

Prací prášok stojí v obchode:

1,4 kg balenie	4,99 €
3,5 kg balenie	10,79 €
0,5 kg balenie	1,99 €

Vypočítajte, koľko stojí jeden kg pracieho prášku pre každé balenie. Ktoré balenie je najvýhodnejšie? Uvedte prečo. Napíšte, kedy sa oplatí kupovať väčšie balenie. Vyhľadajte na internete konkrétnu značku pracieho prášku a jeho najnižšiu cenu. Poznačte si, u ktorého obchodníka by ste nakúpili najvýhodnejšie.

6. Zľava za množstvo

Zistite, koľko stojí cestovný lístok na vlak z Čadce do Popradu. Vypočítajte, koľko by zaplatila skupina 4 dospelých a 20 detí do veku 15 rokov, keby si lístok kupovali samostatne. Na stránkach železníc vyhľadajte, aké zľavy poskytujú pre skupiny. Vypočítajte, koľko by zaplatila rovnaká skupina so zľavou. Koľko by skupina ušetrila, ak by využila zľavu?

Názov:
Ako ušetriť pri nakupovaní

Pomôcky:
Internet, kalkulačka, rôzne letáky

Forma práce: Skupinová

Ciel: Zamyslieť sa nad zľavami a akciovými cenami a posúdiť ich skutočnú výhodnosť.

2

Táto aktivita ti pôjde lepšie, ak vás bude viac. Je dôležité, aby ste mali k dispozícii uvedené pomôcky, teda po jednom kuse z každej euromince a eurobankovky nižších nominálnych hodnôt.

Oboznamujte sa s peniazmi pomocou zraku. Dôkladne si pozrite všetky znaky, výbežky, veľkosť, členenie a podobne.

Potom vložte mince do vrecúška a jednému z vás zaviažte oči. Jeho úlohou je vybrať z vrečka jednu mincu a len pomocou hmatu uhádnuť, akú má nominálnu hodnotu. Takýto postup zvolte aj pri bankovkách.

Uhádli ste všetky? Čo vám pomohlo rozlíšiť ich?

Nájdite na internete informácie o ochranných prvkoch.

Vymenujte všetky ochranné prvky, ktoré poznáte.

Pomôcť vám môže stránka Národnej banky Slovenska – www.nbs.sk

Názov:

Ako vidia nevidiaci

Pomôcky:

Euromince, eurobankovky, rôzne vrecúška, šatky

Forma práce: Skupinová

Cieľ: Naučiť sa rozlišovať euromince a eurobankovky. Oboznámiť sa s ich ochrannými prvkami.

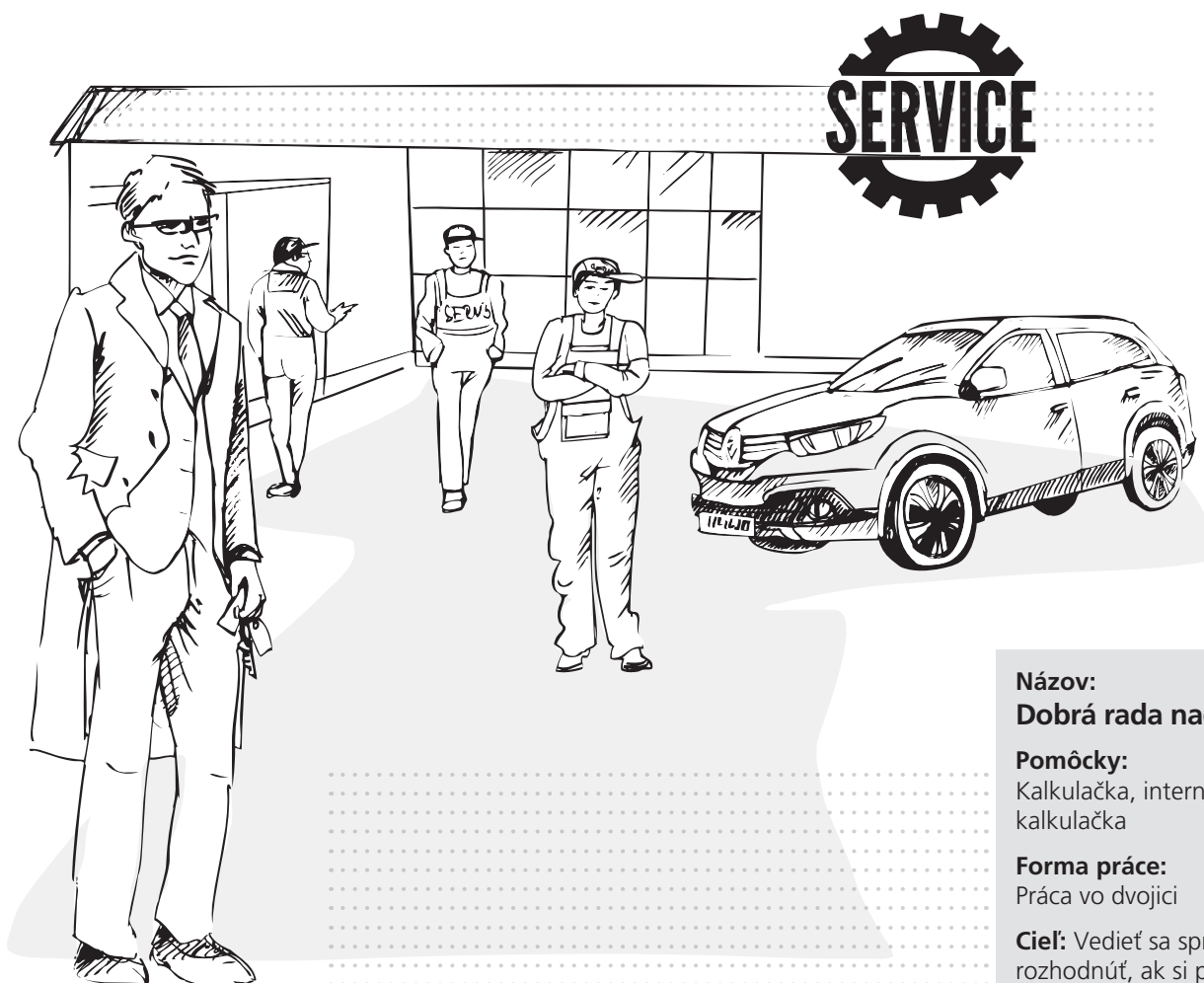
3 Na tejto úlohe sa ti bude lepšie pracovať vo dvojici. Skúsiť to však môžeš aj sám. Dnes budeme pomáhať pánovi Novákovi. Má problém, ktorý by si mu mohol pomôcť vyriešiť práve ty.

Pán Novák musí súrne dať opraviť svoje auto. Informoval sa v rôznych servisoch a najlacnejšia oprava ho bude stáť 1 700 €.

Na účte má však k dispozícii iba 300 €. Najbližšia výplata vo výške 480 € mu príde až o 20 dní. K bežnému účtu má aj debetnú kartu. Povolný debetný rámec na bežnom účte je 1 500 € pri úrokovej miere 19,90 % p. a. RPMN je pritom 29,92 %. V banke má aj úspory na sporiacom účte vo výške 4 000 €. Jeho viazanosť však vyprší o 30 dní.

Pán Novák vlastní aj kreditnú kartu od spoločnosti Mešec, ktorou môže platiť za produkty bezhotovostne do výšky 3 000 €. Ak do 40 dní od nákupu vráti celú požičanú sumu, neplatí žiadny úrok. Potom je úver úročený 22,68 % p. a. a RPMN je 29,92 %.

Poradte pánovi Novákovi, ako zaplatiť za opravu auta, ktorú tak nutne potrebuje. Skúste pre neho vybrať najvhodnejšiu možnosť, ktorá veľmi nezaťažuje jeho finančný rozpočet.

Názov:
Dobrá rada nad zlato

Pomôcky:
Kalkulačka, internetová kalkulačka

Forma práce:
Práca vo dvojici

Cieľ: Vedieť sa správne rozhodnúť, ak si potrebujem požičať.

4

Marek sa rozhodol, že si kúpi nový tablet za 200 €, ktorý si vyhládol v jednom e-shope. Rodičia mu ho schválili pod podmienkou, že si na jeho kúpu zarobí sám aspoň 75 %. Marek si našiel dve rôzne ponuky na brigádu – roznášanie letákov a venčenie psa.

1. Roznášanie letákov

„Chceš si zarobiť bez väčšej námahy? Ponúkame ti roznos letákov 3-krát do týždňa. Odmena za každý roznos je 5 €.“

2. Venčenie psa

„Hľadám milého človeka s dostatkom času popoludní na starostlivosť o môjho psieho miláčika. Stačí ho vyvenčiť a nakrmiť každý deň vrátane víkendov. Za každý deň ponúkam odmenu 2,50 €.“

Úloha 1:

Koľko eur si musí Marek zarobiť, aby si mohol tablet kúpiť?

Úloha 2:

Ktorú z ponúk si má Marek vybrať, aby si mohol kúpiť tablet čo najskôr? Vysvetli!

Úloha 3:

Uvedte aspoň 2 pozitíva a 2 negatíva ku každej ponuke.

	Pozitíva	Negatíva
Ponuka 1		
Ponuka 2		

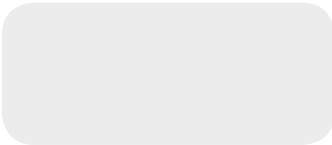
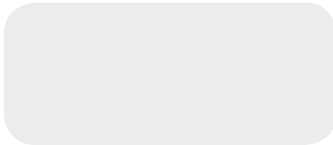
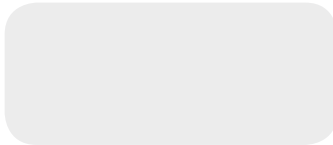
Názov:
Brigáda

Forma práce:
Samostatná

Ciel: Uvedomiť si, že peniaze získava človek prácou.

Vieš, že v súčasnosti môžeme využívať rôzne formy platobného styku? Či už platíte v obchode za potraviny, v kine za lístky, alebo rodičia platia za elektrinu. Spôsobov, ako to urobiť, je hneď niekoľko.

Dokážeš priradiť príklady ku správnej forme platobného styku?

Hotovostný platobný styk	Bezhotovostný platobný styk	Kombinovaný platobný styk
		

1. Hromadný príkaz na úhradu
2. Súhlas s inkasom
3. Kúpa zeleniny na trhu
4. Príkaz na úhradu
5. Poštový poukaz na adresu
6. Poštový poukaz na výplatu
7. Trvalý príkaz na úhradu
8. Šek
9. Platba v hotovosti za lístok na vlak
10. Poštový poukaz na účet
11. Platba kartou za oblečenie
12. Doklad z elektronickej registračnej pokladne

Názov:
Formy platobného styku

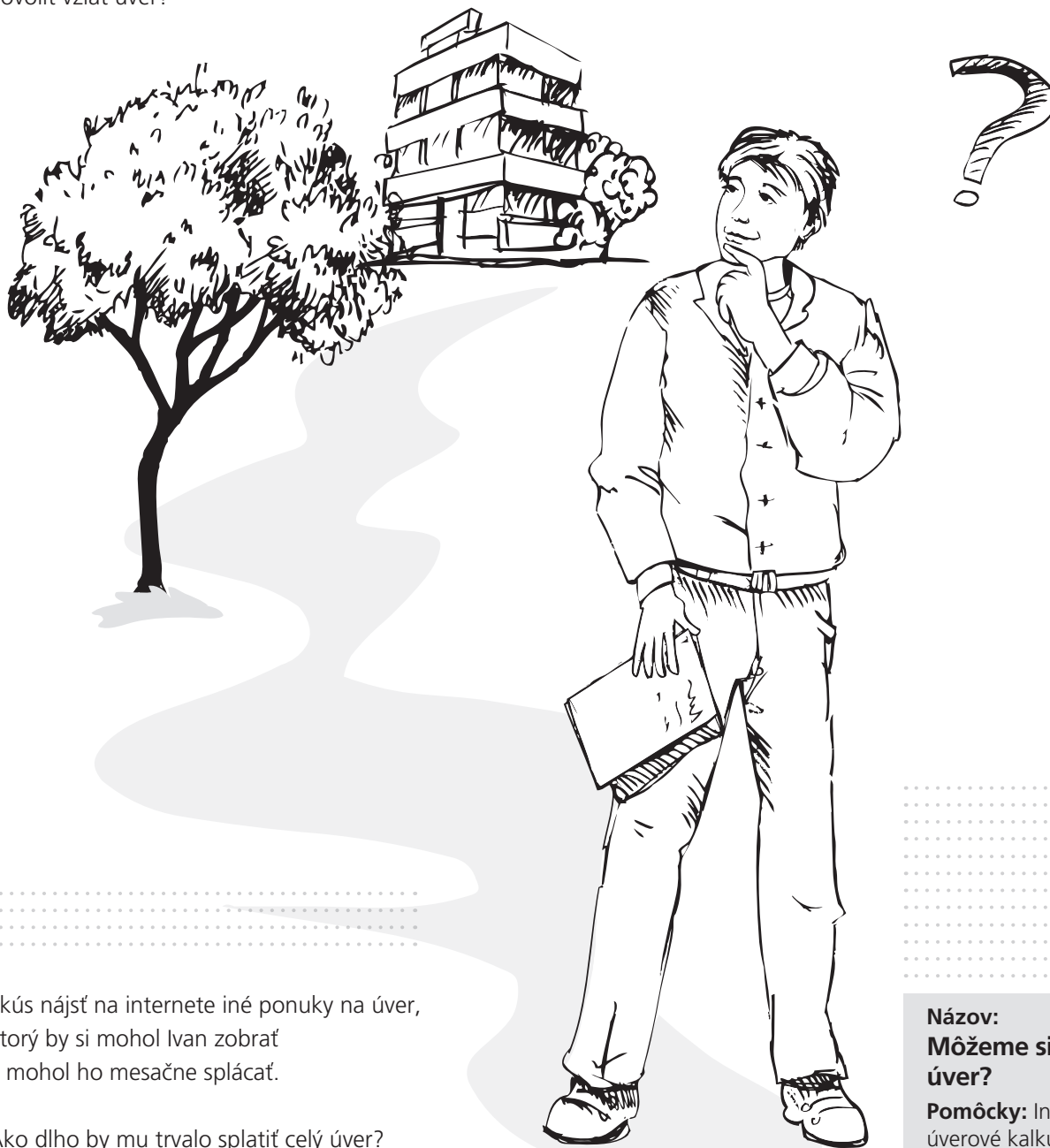
Forma práce:
Skupinová/samostatná

Ciel: Oboznámiť sa a rozlišovať formy platobného styku.

6

Ivan je absolvent vysokej školy. Rozhoduje sa pre kúpu 2-izbového bytu v Košiciach za cenu 60 000 €. Rodičia mu pravidelne sporili, a tak mu môžu prispieť sumou 25 000 €. Mesačne môže Ivan splácať najviac 200 €. Banka mu poskytne úver vo výške 35 000 € s úrokovou sadzbou 2,15 % p. a.

Vypočítaj výšku mesačnej splátky aj s úrokom a rozhodni, či si môže Ivan za daných podmienok dovoliť vziať úver?

Skús nájsť na internete iné ponuky na úver, ktorý by si mohol Ivan zobrať a mohol ho mesačne splácať.

Ako dlho by mu trvalo splatiť celý úver?

Poznáš niekoho, kto spláca úver na byt či dom?

Názov:
Môžeme si zobrať úver?

Pomôcky: Internet, úverové kalkulačky

Forma práce:
Samostatná/práca vo dvojici

Cieľ: Vedieť posúdiť úver na bývanie, výšku úrokovej sadzby, mesačnej splátky a dobu splácania.

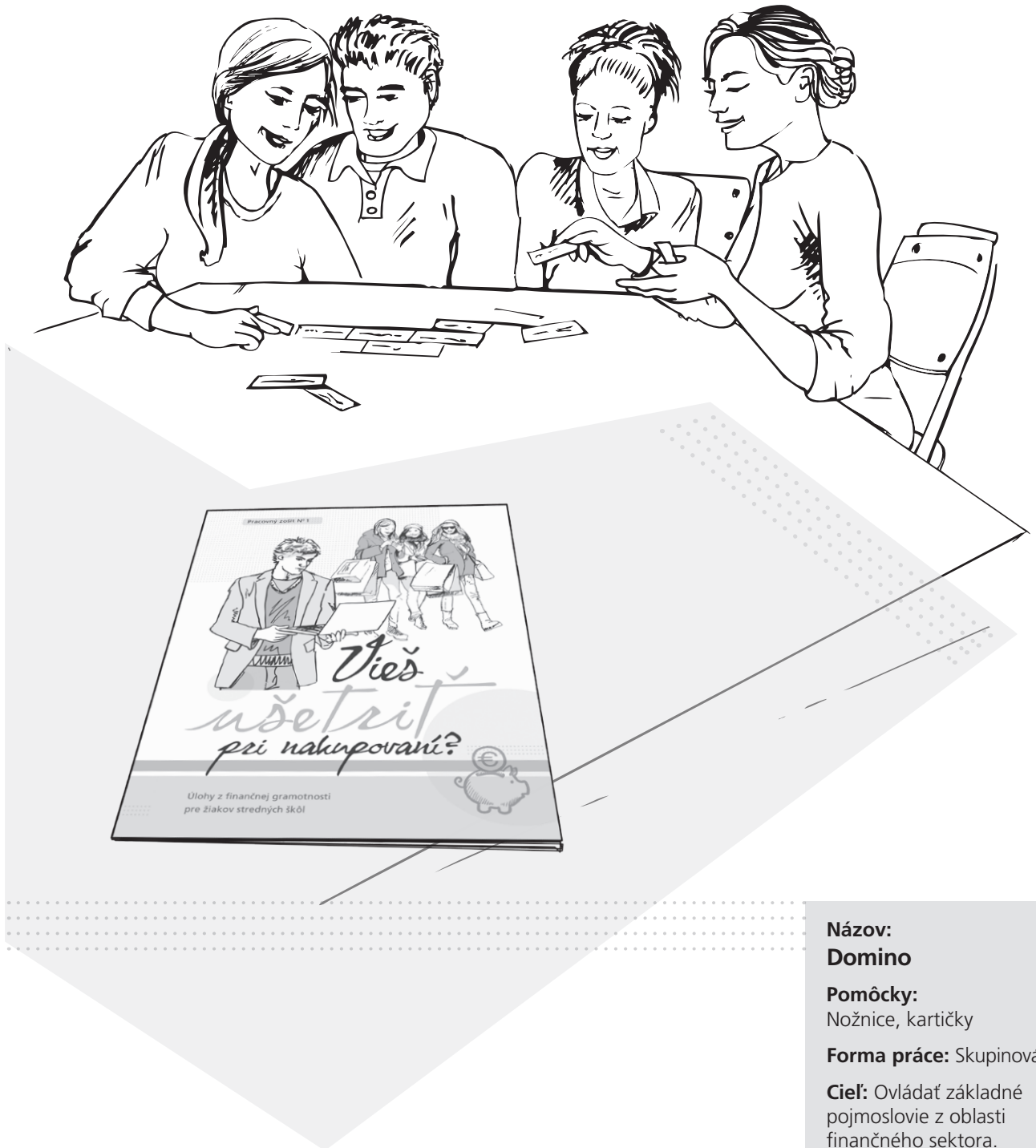
7

7

Na túto aktivitu budeš potrebovať aj kamarátov, môžete sa ju spolu zahrať aj štyria. Vystrihni si kartičky, ktoré predstavujú domino. Na jednej polovici kartičky je uvedená odpoveď a na druhej tvrdenie. Texty na jednej kartičke však k sebe nepatria.

Vašou úlohou je poskladať kartičky v takom poradí, aby na seba správne nadväzovali a dávali zmysel.

Za ako dlho ich poskladáte všetky do správneho poradia? Skús sa hru zahrať aj s rodičmi.

Názov:
Domino

Pomôcky:
Nožnice, kartičky

Forma práce: Skupinová

Cieľ: Ovládať základné pojmoslovie z oblasti finančného sektora.

NBS	Obchodné banky
Prijímajú vklady od občanov a poskytujú im úvery	Kontokorentný úver
Ochraňuje vkladateľov najviac do výšky 100 000 €	Veriteľ
Požičiava peniaze	Inflácia
Istina	Fond ochrany vkladov
Najväčší nepriateľ peňazí	Cena peňazí na finančnom trhu
Poskytuje banka klientovi v pohyblivej výške na jeho bežnom účte povolením záporného stavu na účte	Základná suma vložená na účte
Suma, ktorá predstavuje výmennú hodnotu vecí	Vklad
Voľné finančné prostriedky uložené v banke	Splátky
Pravidelné platby banke, ktoré platí dlžník, ktorý si zobral úver	Hypotekárny úver
Požičiavanie peňazí za neprimerane vysokú cenu	Cena
Finančná motivácia podnikateľa, investora, ale aj vkladateľa do banky	Limit
Úrok	Úžera
Finančná hranica, po ktorú možno na účte čerpať peniaze banky	Centrálna banka SR
Úver, za ktorý klient ručí nehnuteľnosťou	Investovanie do cenných papierov alebo nehnuteľností
Investičné operácie bánk	Zisk

€

€

€

€

€

€

€

€

€

€

€

€

€

€

€

€

€

€

€

€

€

€

€

€

€

€

€

€

€

€

€

€

8

S úrokom sa môžeš stretnúť pri bežnom aj sporiacom účte, pri investovaní, ale aj pri rôznych druhoch úverov. Môžeš ho zaplatiť, ale aj mať prirátaný k tvojmu peňažnému zostatku.

Skús si potrápiť hlavu a vypočítať jednotlivé políčka podľa nasledovného zadania.

V každom políčku je uvedené, čo a v akej hodnote máš vypočítať a tiež z ktorej sumy.

Napríklad v políčku A2 by si mal vypočítať úrokovú mieru (ÚM), ktorá je 2 % p. a. z vkladu, teda sumy, uvedenej v políčku A1.

	1	2	3	4	5
A	vklad 2 000 € PRÍKLAD	úrok = ÚM 2 % p. a. z vkladu na A1	19 % daň z úroku v A2	čistý úrok po odpočítaní dane	zostatok na účte po pripísaní čistého úroku
B	vklad = A1 + 2 000 €	úrok = ÚM 2 % p. s. z vkladu na B1	úrok = ÚM 2 % p. a. z vkladu na B1	19 % daň z úroku v B3	čistý úrok po odpočítaní dane B3 – B4
C	vklad = B1 – 1 000 €	úrok = ÚM 1,5 % p. q. z vkladu na C1	úrok = ÚM 1,5 % p. s. z vkladu na C1	úrok = ÚM 1,5 % p. a. z vkladu na C1	zostatok na účte po pripí- saní čistého úroku na D5
D	X	19 % daň z úroku v C2	19 % daň z úroku v C3	19 % daň z úroku v C4	čistý úrok po odpočítaní dane = C2 – D2

Prečo a komu platíme z úverov úroky?

Môže niekto platiť nejaké úroky aj nám? Kedy napríklad?

p. a. – per annum (za rok)

p. q. – per quartale (za štvrtrok)

p. s. – per semestre (za polrok)

Názov:

Nie je úrok ako úrok – tréning mozgov

Forma práce: Skupinová

Cieľ: Vedieť, čo je úrok. Ovládať rôzne spôsoby jeho vyjadrenia podľa časového obdobia.

Máš vlastný účet v banke? Platiš za jeho vedenie alebo využívanie niektorých jeho služieb poplatky?

Skús porovnať, aké sú poplatky za využívanie bežného účtu (nie študentského) aspoň v troch rôznych bankách. Pohládaj tiež, čo všetko tento poplatok zahŕňa a za čo je potrebné zaplatiť zvlášť. Do tabuľky uveď, koľko za jednotlivé úkony zaplatíš, ak máš založený študentský účet a koľko, ak už budeš musieť mať bežný účet?

Môže ti pomôcť takéto porovnanie poplatkov rozhodnúť sa zmeniť banku, alebo či si vôbec založiť v nejakej banke vlastný účet?

	Služba	Výška poplatku na bežnom účte	Výška poplatku na študentskom účte
1.	Výber hotovosti v pobočke banky		
2.	Výber hotovosti z bankomatu inej banky kartou		
3.	Zaslanie výpisu z bankového účtu poštou		
4.	Zadanie príkazu na úhradu v pobočke banky		
5.	Výber hotovosti platobnou kartou v bankomate v SR		
6.	Výber hotovosti platobnou kartou v bankomate v zahraničí		
7.	Vklad v hotovosti na pobočke		
8.	Informatívny výpis SMS-kou o zostatku na účte po pripísaní peňažných prostriedkov		
9.	Informatívny výpis SMS-kou o zostatku na účte po odrátaní peňažných prostriedkov		
10.	Vydanie/vedenie platobnej karty		
11.	Mesačný poplatok za vedenie účtu		

Názov:
Poplatky na bankovom účte

Pomôcky: Internet

Forma práce: Samostatná/práca vo dvojici

Cieľ: Vedieť porovnávať ponuky bežných účtov a balíkov služieb k účtom.

Túto aktivitu si môžeš vyskúšať spolu s kamarátmi, alebo to môžeš skúsiť aj sám. Ak ju chcete realizovať viacerí, napíšte na tri malé kúsky papiera tieto slová – dlžoba, úžera, chudoba. Papiere pokrč, zamiešaj a vyťahni iba jeden z nich.

Podľa toho, aké slovo si vyťahol, skúste spolu s kamarátmi vytvoriť príbeh o malej myške, ktorá sa dostala do problémov. Príbeh sa musí, samozrejme, týkať slova, ktoré si vyťahol. Môžete ho tvoriť postupne, každý za seba jednu vetu, kým sa nerozhodnete, že je ukončený. Súčasťou príbehu by malo byť aj riešenie jej ťažkej situácie, kto jej pomohol a prečo. Podarí sa myške problém vyriešiť?

Skúste spolu zodpovedať na tieto otázky:

- **Prečo je pre mnohých ľudí jednoduché sa zadlžiť? Aké riziká to prináša?**
- **Akým spôsobom si môžeme požičať peniaze a na čo všetko? Čo je potrebné si vopred zvážiť a kedy by sme si požičiavať nemali?**
- **Čo môžeš urobiť pre to, aby si mal dostatok finančných prostriedkov na svoje základné potreby?**

Pre inšpiráciu uvádzame niekoľko príbehov o myške.

Úžera

Je sychravý pondelkový večer. Po ceste kráča nenápadná sivá myška. Smutná a hladná. Stojí pred ňou veľký problém, ako zahnať hlad. Myška sa dostáva do blízkosti známeho potkanieho brlohu. Jej racionálne myslenie je ochromené hladom a potrebou zasýtiť sa. V tejto hraničnej situácii nemá inú možnosť, ako požiadať o pomoc potkana Eda, ktorý je známy svojou nelegálnou činnosťou. Myška si od neho požičiava peniaze na jedlo za nevýhodných podmienok, ktoré ju práve nezaujímajú, rieši len otázku hladu. Peniaze, ktoré si požičia, použije na nákup syra. Po určitom čase jej začnú chodiť upomienky, ktorých percento úroku stále narastá. Myška to psychicky nezvláda, pretože si nevie nájsť prácu a úroky stále rastú, a tak sa rozhodne svoj život ukončiť. Svoj život tragicky ukončuje na zemiakovom poli, kde sa vrhá rovno pod kolesá veľkého traktora.

Dlžoba

V jednom starom kostole žila bohatá myš. Keď stratila svoju prácu predavačky syrov v obchode, dostala sa do finančných problémov. Zo začiatku túto ťažkú situáciu zvládala vďaka peniazom, ktoré mala našetrované. Jedného dňa na myškinu dvere zabúchal nahnevany kocúr a kričal: „Myška, ak mi do piatku nevyplatíš nájom za tento týždeň, budeš sa musieť vystahovať zo svojej diery a potom ťa zjem!“ Po tejto výstrahe sa myška zľakla a začala zháňať peniaze. Neďaleko kostola zbadala nebankovú spoločnosť, a tak sa rozhodla, že tam zájde a požičia si peniaze. Nebankovka ponúkla myške nie veľmi výhodnú pôžičku, ale keďže sa bála kocúra, tak súhlasila s podmienkami. Kocúrovi nájom vyplatila a za zvýšené peniaze si zaplatila lacnejší nájom na miestnom úrade. Tam jej zároveň ponúkli prácu upratovačky, a tak mala na nájom a na splátku pôžičky. Pôžičku mala splatenú za tri roky a potom si našetrila na vlastnú diery a poučila sa, že je lepšie uskromniť sa, ako sa zadlžiť.

Chudoba

Kde bolo, tam bolo, za siedmimi horami a za siedmimi dolami, žila raz jedna malá myška. Žila v malom domčeku so svojím manželom a práve čakali prírastok do rodiny. V tom čase sa im nedarilo a žili len z ruky do úst. Myška ako každý deň šla do práce. Po ceste ju zastavila ryšavá líška. Začali sa rozprávať o živote a keď jej myška spomenula, že má ťažký život a čaká dieťa, prišla líška so skvelým nápadom investovať do otvorenia novej firmy na výrobu kožuchovej.

Keďže dôverčivá myška bola v zložitej životnej situácii, neváhala a poskytla líške všetky svoje životné úspory. Ako to už býva, líška bola prefíkaná, zobrala všetky peniaze a nikto ju už nevidel. Myška bola zúfalá a nevedela, čo si počať. Raz, keď sedela na skale a plakala, začula sovu. Múdra sova jej ponúkla riešenie. Dala jej peniaze. Nemusela jej ich vrátiť, ale musela to odrobiť. Preto jej manžel každý deň po práci navštevoval sovu a staral sa o jej záhradku. Myške sa narodilo dieťaťko, všetci boli šťastní a pamätali si, že sa nemajú ulakomiť na vidinu zisku.

Názov:

Príbeh o myške

Forma práce: Skupinová

Ciel: Zamyslieť sa nad rizikami spojenými s požičiavaním si na finančnom trhu a dôsledkami nesprávnych rozhodnutí.

Túto aktivitu určite zrealizuj so svojimi kamarátmi.
Môžete sa ju hrať minimálne šiesti.

Prečítajte si tento príbeh:

Sir Henry počas svojho bohatého a plodného života nazhromaždil veľkú sumu peňazí – 10 miliónov libier. Pri príležitosti svojich 70. narodenín si pozve celú rozvetvenú rodinu na oslavu do svojho vidieckeho sídla v Oxfordshire.

Na oslave chce so svojimi príbuznými vyriešiť dilemu, ako naložiť s nasporenou sumou. Príbuzným na začiatku oslavy oznámi, že chce v ten večer rozhodnúť o budúcom použití peňazí. Ten z príbuzných, ktorý však príde s najzaujímavejším projektom, dostane celú čiastku, ak však sir Henry nerozhodne do 22. hodiny, vstúpi do platnosti jeho závet, v ktorom celú sumu venuje hotelu pre mačky vo Woodstocku.

Na konci príhovoru však sir Henry dostane tretí infarkt, ktorý už neprežije. V tejto chvíli sa musia pozostalí zhodnúť na jednom projekte v časovom limite, inak peniaze prepadnú spomínanému hotelu.

Zamyslite sa nad tým, prečo chcel sir Henry darovať peniaze práve hotelu pre mačky.
Komu by ste peniaze odkázali vy, ako by ste ich použili?

Máme v dnešnej dobe možnosť pomôcť niekomu finančne
a použiť tak peniaze na nejaký šľachetný účel?

Názov:
Posledná vôľa
sira Henryho

Forma práce:
Skupinová

Cieľ: Oboznámiť sa s rôznymi možnosťami kam svoje peniaze umiestniť alebo ako ich použiť. Naučiť sa robiť uvážené a obozretné finančné rozhodnutia.

Rozdeľte si tieto úlohy:

Sir Henry

Milionár, ktorý uvažuje nad tým, komu zanechá svoje bohatstvo.

Brat sira Henryho – Paul

Je mladší o 10 rokov, slobodný a ľahkovážne nakladá s peniazmi. Prácu si udrží málokedy.

Sestra sira Henryho – Evangelina

Je o 2 roky staršia, vdova, ktorá má už dve dospelé deti. Vlastní úspešný butik v centre mesta.

Dcéra sira Henryho – Elizabeth

Má 35 rokov a za sebou niekoľko neúspešných vzťahov s mužmi. Väčšinu peňazí míňa na oblečenie a módne doplnky. Jej životným cieľom je nájsť si bohatého muža.

Syn sira Henryho – Thomas

Má 34 rokov a je zasnúbený. Jeho snúbenica čaká dieťa. Je však z chudobných pomerov a Thomasa spoznala už počas štúdia na vysokej škole. Sir Henry nie je veľmi naklonený ich vzťahu.

Bratranec sira Henryho – James

Vyrastali spolu a navštevovali prestížnu anglickú univerzitu. V mladosti trávili spolu veľa času. James je úspešný biznismen a Henryho často navštevoval. Bol ženatý, avšak ako mladý ovdovel a už sa nikdy neoženil. Nemá deti.

Pokiaľ je vás v skupine viac, môžete si navrhnuť a doplniť nové postavy, napríklad komorník, vnuk, syn sestry sira Henryho a pod.

€

€

€

€

€

€

ISBN 978-80-8043-217-1 (tlačená verzia)
ISBN 978-80-8043-218-8 (elektronická verzia)

Národná banka Slovenska
Imricha Karvaša 1
813 25 Bratislava
www.nbs.sk

